

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งหวังเพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ซึ่งรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยสามารถลำดับขั้นตอน ได้ดังนี้

- 3.1 แบบแผนการวิจัย
- 3.2 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2552) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 รูปแบบของแบบแผนการวิจัย Pre Experimental Designs One Group Pretest-Posttest Design

สอบก่อน	ท้ายบทเรียน	สอบหลัง
T ₁	T ₂	T ₃

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
T ₂	แทน	การทดสอบท้ายบทเรียน
T ₃	แทน	การทดสอบหลังเรียน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาจริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557 จำนวน 71 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง สำหรับประสิทธิภาพของบทเรียน ประสิทธิผลทางการเรียนรู้ และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ที่พัฒนาขึ้น คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาจริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557

ซึ่งการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มที่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Probability Sampling) โดยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก (ยุทธ ไกรวรรณ์, 2548) เนื่องจากประชากรกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557 เท่านั้น และการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด ใช้วิธีการคำนวณของ Taro Yamane (ยุทธ ไกรวรรณ์, 2548) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อน จากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ซึ่งประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษาที่ 1/2557 จำนวนทั้งสิ้น 71 คน จากการคำนวณทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือและแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.3.2.1 แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์โดยผู้เชี่ยวชาญ

1) แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพัฒนารม (IOC)

2) แบบประเมินคุณภาพด้านสื่อและการนำเสนอ

3.3.2.2 แบบทดสอบทักษะบทเรียนที่ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของบทเรียน

3.3.2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่ใช้ในการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์

3.3.3 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

3.3.3.1 การสร้างและหาคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์

1) ศึกษาข้อมูลหลักการ ทฤษฎี เทคนิคและวิธีการการสร้างบทเรียนออนไลน์

2) วิเคราะห์เนื้อหา สาระการเรียนรู้

3) ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างบทเรียนออนไลน์

4) กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์

5) กำหนดเด็กรองเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 6 หน่วยการเรียน ดังนี้

ก) จริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข) จริยธรรมสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านไอทีและผู้ใช้อิที

- ค) อาชญากรรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
 ก) ทรัพย์สินทางปัญญา
 จ) การรักษาความปลอดภัยข้อมูล
 ฉ) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
 6) จัดทำบทเรียนออนไลน์ฉบับร่าง (Storyboard)
 7) จัดทำบทเรียนออนไลน์ฉบับสมบูรณ์เพื่อให้ผู้เขียนราย จำนวน 3 ท่าน ตรวจ
 พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรม และประเมินคุณภาพ
 ด้านสื่อและการนำเสนอ จากนั้นทำการปรับแก้บทเรียนออนไลน์ตามเสนอแนะของผู้เขียนราย
 8) ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลอดภัยทาง
 คอมพิวเตอร์กับนักศึกษากลุ่มเล็ก จำนวน 3 คน และนำข้อมูลมาปรับปรุงความยากง่ายของภาษา
 และความเข้าใจในเนื้อหาของนักศึกษากลุ่มดังกล่าว
 9) นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงจนได้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรม
 และความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ ฉบับที่สมบูรณ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและนำไปใช้กับ
 กลุ่มตัวอย่างจริง
- 3.3.3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบประสิทธิภาพและวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
 ใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนและ
 ประสิทธิผลทางการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้
- 1) ศึกษาหลักการและเทคนิคการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ
  - 2) วิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้คาดหวัง เพื่อวางแผนการออกแบบข้อสอบให้
 สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรมที่ต้องการวัด
  - 3) เลือกประเภทของแบบทดสอบที่จะวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ
 แบบทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
  - 4) เขียนข้อสอบ ในการเขียนข้อสอบเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการและรูปแบบการเขียนข้อสอบ คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบ
 (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ผลจากการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ตามจุดประสงค์เชิงพุทธิกรรมที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 ข้อ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้
 ทำการออกแบบเกินไว้หน่วยการเรียนละ จำนวน 5 ข้อ เพื่อสำรองสำหรับข้อสอบที่ไม่ได้ ดังนั้น
 ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างแบบทดสอบครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรมที่กำหนดไว้ รวมจำนวน
 ข้อสอบทั้งสิ้น จำนวน 150 ข้อ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนข้อสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามทักษะการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามจุดประสงค์เชิงพุทธิกรรมที่กำหนด

ทักษะ 5 ด้าน	จำนวนข้อสอบ (ข้อ)					
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4	หน่วยที่ 5	หน่วยที่ 6
1. คุณธรรมจริยธรรม	-	-	-	-	-	-
2. ความรู้	19	25	20	21	20	17
3. ทักษะทางปัญญา	6	0	5	4	5	8
4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	-	-	-	-	-	-
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-	-	-	-	-
รวมจำนวนข้อสอบ	25	25	25	25	25	25
ท้ายหน่วยการเรียน						

5) นำแบบทดสอบไปตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางด้านคอมพิวเตอร์และมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของเนื้อหาและแบบทดสอบว่ามีความสอดคล้องกันและสามารถนำไปใช้วัดความรู้ของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรมที่กำหนดไว้ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ก) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีศแก้ว ศรีสุด

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ข) อาจารย์ นาวาตรีสมชาย หอมคำ ร.น.

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ค) อาจารย์ณัฐคมณ ไฟศาลวัสดุ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

6) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาทำการวิเคราะห์หาค่า IOC โดยหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ถ้ามีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าใช้ได้ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ที่จากข้อสอบทั้งหมด จำนวน 150 ข้อ สามารถสรุปได้ว่า ข้อสอบที่ออกไว้นั้นสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรม ทั้งหมด 150 ข้อ โดยผ่านการวิเคราะห์ว่าสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ทั้งหมดทุกข้อที่ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบไว้ ซึ่งหากข้อสอบข้อใดมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) น้อยกว่า 0.50 ให้นำข้อสอบข้อนั้นไปปรับปรุงใหม่

7) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาข้อสอบที่มีคุณภาพ โดยนำแบบทดสอบไปทดลองกับนักศึกษากลุ่มอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ขั้นที่ 1 นำไปทดลองกับ

นักศึกษา จำนวน 1 คน ขั้นที่ 2 นำไปทดลองกับนักศึกษา จำนวน 2 คน และขั้นที่ 3 นำไปทดลองกับนักศึกษา จำนวน 20 คน หลังจากนั้นจึงนำแบบทดสอบที่ผ่านกระบวนการทดสอบแล้วมาหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

ก) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบ โดยข้อสอบที่มีคุณภาพคร่าวๆ ความยากอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ถ้าค่าความยากมีค่าเกิน 0.80 ขึ้นไป ถือว่าข้อสอบง่ายเกินไป แต่ถ้าข้อสอบมีความยากต่ำกว่า 0.20 ถือว่าข้อสอบยากเกินไป ตามเกณฑ์ที่กำหนดจะอยู่ในช่วง 0.20-0.80 ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความยากง่ายของข้อสอบ จำนวน 150 ข้อ ปรากฏว่า มีข้อสอบที่มีค่าดัชนีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 จำนวน 122 ข้อ

ข) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นการวิเคราะห์คุณลักษณะของข้อสอบที่ใช้แยกคนที่เรียนเก่ง เก่งปานกลาง อ่อน และอ่อนมาก ค่าอำนาจจำแนกนี้ จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 โดยทั่วไปข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ จะมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 และถ้าข้อสอบข้อนั้นมีค่าอำนาจจำแนกเข้าใกล้ +1 จะแสดงว่าข้อสอบข้อนั้นสามารถจำแนก คนเก่งและคนอ่อนได้ถูกต้องสูงมาก แต่ถ้าข้อสอบข้อนั้นมีค่าอำนาจจำแนกเป็นลบหรือค่าใกล้ 0 แสดงว่าข้อสอบข้อนั้นจำแนกคนเก่ง คนอ่อนได้ไม่ดี ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ จำนวน 150 ข้อ ปรากฏว่ามีข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 จำนวน 128 ข้อ

ค) ทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ ใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR 20) โดยมีเงื่อนไขว่าแบบทดสอบที่หาความเชื่อมั่นจะต้องมีคะแนนที่ทำถูกได้ 1 คะแนน ทำผิดได้ 0 คะแนน และเป็นแบบทดสอบฉบับเดียว ทำการทดสอบเพียงครั้งเดียว ผลการวิเคราะห์การหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งชุด จะต้องมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่น ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งชุด มีค่าเท่ากับ 0.97

8) หลังจากนั้นจึงนำแบบทดสอบไปใส่ไว้ในคลังข้อสอบ

3.3.3.3 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจเป็นเครื่องมือในการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ทำการรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ โดยมีการนำมาปรับแก้เพื่อให้มีความเหมาะสมกับบทเรียนที่พัฒนาขึ้น

2) ทำการกำหนดหัวข้อประเด็นที่ต้องการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านระบบการจัดการเรียนรู้ ด้านตัวอักษรและการใช้สี และด้านภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว

3) ทำการออกแบบและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale)

ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) กำหนดระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการแบ่งระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงพอใจ
3	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

4) เมื่อสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและสำนวนภาษาที่ใช้ และทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5) จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อรอการนำไปเก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปρิญญาตรี สาขาวิชาพัฒนาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการวิจัย โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่ม ทดลองกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ปฐมนิเทศนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรม และความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ ชี้แจงและแนะนำการใช้บทเรียนโดยละเอียด

3.4.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เมื่อกลุ่มตัวอย่างผ่านการปฐมนิเทศการใช้งานบทเรียนออนไลน์แล้ว ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสามารถอยู่ในระดับใด

3.4.3 ผู้วิจัยทำการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ตามที่เตรียมไว้ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยทำการสอนรายวิชาจริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ทีละหน่วยการเรียน และเมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละหน่วยการเรียนจะให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนทีละหน่วยการเรียนจนครบทั้ง 6 หน่วยการเรียน

3.4.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อคำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างทำการเรียนครบทุกหน่วยการเรียน เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสามารถเพิ่มขึ้นในระดับใด

3.4.5 การประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนจากบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ ภายหลังจากผู้เรียนได้ทำการทดสอบหลังเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.5.1 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ

ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของแบบทดสอบ ด้วยการหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ซึ่งมีสูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

3.5.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC)

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ได้ออกไว้ จำนวน 150 ข้อ ให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา โดยจัดทำแบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อสอบ (Content Validity) ตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยเลือกทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง

+1 เมื่อ แนวใจว่าข้อสอบสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

0 เมื่อ ไม่แนวใจว่าข้อสอบสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

-1 เมื่อ เห็นว่าข้อสอบไม่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตอบแบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อสอบเรียบร้อยแล้วนำผลที่ได้มาคำนวณด้วยสูตรดังนี้ (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539) ดังสมการ (3-1)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

โดยที่ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency)

$\sum R$ = ผลรวมการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งผลของค่าเฉลี่ยที่ได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อสอบนั้นใช้ได้

3.5.1.2 การหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) เรียบร้อยแล้ว มาจัดพิมพ์ลงกระดาษและนำไปทดสอบกับนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ที่เคยเรียนเนื้อหาร่องรอยธรรมและความปลดปล่อยทางคณิตศาสตร์ จำนวน 20 คน และนำคำตอบที่นักศึกษาตอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายเป็นรายข้อ คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545) ดังสมการ (3-2)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-2)$$

โดยที่ P = ค่าระดับความยากง่าย

R = จำนวนนักศึกษาที่ตอบถูก

N = จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ทำข้อสอบ

การแปลความหมายของค่าความยากง่าย แบ่งได้เป็น 5 ช่วง ดังนี้

มากกว่า 0.80	แปลว่า	ง่ายมาก (ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)
0.60 - 0.80	แปลว่า	ค่อนข้างง่าย
0.40 - 0.59	แปลว่า	ปานกลาง
0.20 - 0.39	แปลว่า	ค่อนข้างยาก
ต่ำกว่า 0.20	แปลว่า	ยากมาก (ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

3.5.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบของนักศึกษาแต่ละคนมาทำการจัดแบ่งกลุ่มนักศึกษา ออกเป็นกลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนสูง และกลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำ ของนักศึกษาที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 20 คน โดยผู้วิจัยได้จัดแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นนักศึกษาในกลุ่มคะแนนสูง จำนวน 10 คน และกลุ่มนักศึกษาที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ จำนวน 10 คน และนำคะแนนของนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมาคำนวณโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ พวีรัตน์, 2530) ดังสมการ (3-3)

$$r = \frac{R_u - R_e}{\sqrt{\frac{N}{2}}} \quad (3-3)$$

โดยที่ r = ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

R_u = จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_e = จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N = จำนวนผู้ที่ตอบทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์

การแปลความหมายของค่า r แบ่งได้เป็น 5 ช่วง (บุญชุม ศรีสะอุด, 2545) ดังนี้

r มีค่าระหว่าง 0.40 ถึง 1.00 จำแนกเดี๋ยวกัน

r มีค่าระหว่าง 0.30 ถึง 0.39 จำแนกดี

r มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.29 จำแนกพอใช้

r มีค่าระหว่าง -0.19 ถึง +.19 จำแนกได้ไม่ดี

r มีค่าระหว่าง -0.20 ถึง -1.00 จำแนกกลับ

โดยแบบทดสอบที่ดีนั้นจะมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00

3.5.1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนของกลุ่มทดสอบ จำนวน 20 คน มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแบบทดสอบทั้งฉบับ กรณีที่ให้คะแนนข้อที่ถูกเป็น 1 และข้อที่ผิดหรือไม่ตอบเป็น 0 ใช้วิธีของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson procedure) คำนวณจากสูตร KR-20 โดยใช้สูตร (นพพร ธนาชัยขันธ์, 2550 : 16 - 18) ดังสมการ (3-4)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right) \quad (3-4)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ตอบถูกแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$
	$\sum pq$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ผลของการวิเคราะห์การหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งชุด จะต้องมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะถือเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่น

3.5.2 การวิเคราะห์คุณภาพของบทเรียน

การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือคือ แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิกเคนร์ท (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ดี ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยค่าหาเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

3.5.2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ดังสมการที่ (3-5)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} \quad (3-5)$$

โดยที่	$\bar{X}$	= ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	x_i	= คะแนนแต่ละจำนวน
	$\sum_{i=1}^n x_i$	= ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	= จำนวนข้อมูล

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพดีมาก
4	คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพดี
3	คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	คุณภาพอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	คุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	คุณภาพอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยมาก

3.5.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังสมการที่ (3-6)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)} \quad (3-6)$$

โดยที่ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x = ข้อมูล
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.5.3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยให้กลุ่มตัวอย่างเรียนบทเรียนออนไลน์ เรื่องจริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์แล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังกระบวนการเรียนเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียน เมื่อนักศึกษาเรียนจบในแต่ละหน่วยการเรียนและเมื่อครบทุกหน่วยการเรียนแล้วจึงให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพโดยใช้สัญลักษณ์ (E_1/E_2)

$$(E_1/E_2)$$

- E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนระหว่างกระบวนการเรียน โดยคิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนแต่ละหน่วย
- E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนหลังการเรียนครบทั้งวิชา โดยคิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนครบทุกหน่วยการเรียน หรือทดสอบหลังเรียน

บทเรียนออนไลน์ จะมีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85/85$ หรือมากกว่า โดยนำคะแนนสอบของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน มาทำการหาประสิทธิภาพของบทเรียน โดยใช้สูตร ดังสมการ (3-7)

$$E_1 = \frac{\left(\sum_{i=1}^n X / n \right) \times 100}{A} \quad (3-7)$$

$$E_2 = \frac{\left(\sum_{i=1}^n F / n \right) \times 100}{B}$$

โดยที่ E_1 = ประสิทธิภาพของบทเรียนระหว่างกระบวนการเรียนเป็นค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพหน่วยการเรียนย่ออย่างหมุน

E_2 = ประสิทธิภาพของบทเรียนหลังการเรียนครบห้องวิชาคิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนครบห้องหน่วยการเรียน หรือทดสอบหลังเรียน

$\sum_{i=1}^n x$ = ผลรวมของคะแนนได้จากการทำแบบฝึกหัดของแต่ละหน่วยรวมกัน

$\sum_{i=1}^n F$ = ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละหน่วยรวมกัน

n = จำนวนนักศึกษา

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดที่ได้รวมกัน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนที่ได้รวมกัน

3.5.4 การวิเคราะห์ประสิทธิผลทางการเรียนรู้

สำหรับการทำทดสอบหาประสิทธิผลของการเรียนรู้จากบทเรียนที่สร้างขึ้น เป็นการหาค่าระดับประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นจากการเรียน ซึ่งจะเป็นการหาของผลต่างของประสิทธิภาพหลังเรียน และระดับประสิทธิภาพก่อนเรียน มีสูตรดังสมการ (3-8) – สมการ (3-9)

บทเรียนออนไลน์ จะมีประสิทธิผล = $E_{post} - E_{pre} \geq 60$

E_{post} = ประสิทธิภาพของผู้เรียนหลังการเรียนครบห้องวิชา คิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนครบห้องหน่วยการเรียน

E_{pre} = ประสิทธิภาพของผู้เรียนก่อนการเรียนรายวิชา คิดจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนครบห้องหน่วยการเรียน

$$E_{post} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{NB} \times 100 \quad (3-8)$$

เมื่อ X_i = คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาคนที่ i
 N = จำนวนนักศึกษาทั้งหมด
 B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

$$E_{pre} = \frac{\sum_{k=1}^N X_k}{NC} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ X_k = คะแนนสอบก่อนเรียนของนักศึกษาคนที่ k
 N = จำนวนนักศึกษาทั้งหมด
 C = คะแนนเต็มของแบบทดสอบก่อนเรียน

3.5.5 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ

การหาค่าความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่อง จริยธรรมและความปลดภัยทางคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ซึ่งจะดำเนินการหลังจากที่รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามหลังจากเรียนบทเรียนออนไลน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจะนำมาคำนวณแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert's Scale) คือ มีความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยค่าหาเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนออนไลน์ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

3.5.4.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ดังสมการที่ (3-10)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} \quad (3-10)$$

โดยที่ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 x_i = คะแนนแต่ละจำนวน
 $\sum_{i=1}^n x_i$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n = จำนวนข้อมูล

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.5.4.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังสมการที่ (3-11)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)} \quad (3-11)$$

โดยที่   S.D.   =   ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
               x   =   ข้อมูล
               n   =   จำนวนข้อมูลทั้งหมด